

Bønn: Herre Jesus Kristus. Vi er i kveld samlet til gudstjeneste i ditt navn. Samle du våre tanker og åpne våre sinn ved din Hellige Ånd. Lær oss å lytte til ditt ord. La våre bønner høres i himmelen, og la oss som ditt folk styrkes i troen og få ny frimodighet i tjenesten. Det ber vi om i ditt navn. Amen.

Prekentekest: Joh 18,37-38a

”Så er du da konge?” sa Pilatus. ”Du sier det,” sa Jesus. ”Jeg er konge. For å vitne om sannheten er jeg født, og derfor er jeg kommet til verden. Hver den som er av sannheten, hører min røst.” ”Hva er sannhet?” sa Pilatus

Lik lyder Herrens ord.

Den teksten vi nå har hørt er tilleggstekst for første søndag i advent. Her møter vi Jesus i avhør hos Pilatus i begynnelsen av påskens drama i Jerusalem. I avhøret som utvikler seg til en samtale, sier Jesus: ”For å vitne om sannheten er jeg født.” Pilatus avviser det hele med et skuldertrekk, og sier: ”Hva er sannhet?” Sannheten var for Pilatus noe flytende. Det noen holdt for å være sannhet, holdt andre for å være løgn. Man kunne i følge Pilatus ikke vite om den ene hadde mer rett enn den andre. Ergo kunne en ikke vite hva som var sant og usant. Et interessant filosofisk problem i samtiden.

Kanskje Pilatus ville følt seg hjemme også i vårt samfunn i vår tid? Vi kan få inntrykk av, når vi ser oss rundt, at alle sannheter er i forandring. Mye av det folk flest anså for rett og riktig for 20 år siden, er for lengst lagt til side og erstattet av nye og mer tidsriktige syn på så mangt. Mange av de endringene vi har fått har vært på sin plass. Men vi bør også stille spørsmålstegn med om all forandring har vært til det bedre. Noen av forandringene er så dyptgripende at de vitner om at selve verdigrunnlaget i vårt folk er i endring.

Når Ola og Kari Normann velger å bo sammen uten å være gift, når Per og Kåre velger å inngå partnerskap med hverandre, når familie etter familie går i oppløsning, da vitner det om en dyptgripende normendring i folket. Det kristne normgrunnlaget som basis for Grunnloven og rettesnor for folket er skjøvet til side. Grunnfjellet i det kristne landet Norge har slått sprekker. Nye verdier har erstattet de gamle; en ny holdning, en mer spørrende holdning: ”Hva er sannhet?”

Sannheten er blitt privatisert. Det har blitt en privatsak om Guds skaperordning skal få gjelde i mitt liv, i ditt liv, ja langt inn i Guds menighet har troen blitt privatisert. ”Hva er sannhet?” Det norske folk ser ut til å ha blitt et folk på leting, på leting i seg selv, på leting i sin egen sløve samvittighet og sviktende dømmekraft etter retningslinjer for livet. Og lovverket følger etter med frihet for den enkelte til å velge, ja, like til å velge mellom liv og død for de minste av de minste.

I dag ser fire av fem barn i mors liv dagens lys. Det er ikke lenger en selvfølge at menneskelivet skal beskyttes. Det er også blitt en privatsak. Én av fem avlives før fødselen. Det utgjør 15.000 hvert år. Det er et tall som tilsvarer det doble av

antall innbyggere i Tinn kommune hvert år. Det dreier seg om 15.000 kvinner hvert år som får utført inngrepene. Det dreier seg om like mange menn som skulle blitt far. Hva gjør dette faktum med oss som ser det skje? Lukker vi øynene, eller tør vi se? Tør vi ta det inn over oss at noens barnebarn blir drept, at oldebarn blir drept, at tantebarn og nabobarn aldri får se dagens lys? For det dreier seg vel om drap, gjør det ikke? Brudd på det 5.bud?

Jesus møtte ikke Pilatus med spørsmålet: "Hva er sannhet?" Jesus kom med svar: "For å vitne om sannheten er jeg født!" Derfor kom han til vår verden, unnfanget ved Den Hellige Ånd, levde som foster i jomfru Marias mage, sparket og rørte seg i sin mors liv. På historiens første juledag ble han født for å vitne om sannheten.

I dag har vi hørt mange vitnesbyrd om sannheten. Vi har hørt Guds vitnesbyrd fra bibelordene som har blitt lest. Sannheten er at også fosteret er et menneske. Det viser tydelig bibelordene vi har lest. Salme 139: "Du har skapt mitt indre, du har vevd meg i mors liv ... du så meg den gang jeg var et foster." Og vi kan legge til det som står i Jeremia 1, fra den gang Gud kalte Jeremia til profet: "Før jeg formet deg i mors liv, kjente jeg deg, og før du ble født, helliget jeg deg." Og ikke minst Elisabeths vitnesbyrd i møte med den gravide Maria: "Hvordan kan det gå til at min Herres mor kommer til meg? For da lyden av din hilsen nådde mitt øre, hoppet barnet i meg av fryd". "Min Herres mor", barnet i jomfru Marias mage var hennes Herre.

Visst er fosteret regnet med av Gud. Visst har Gud gitt fosteret menneskeverd! I var tid har våre folkevalgte frarøvet fosteret rettsvern fram til utgangen av tolvte svangerskapsuke. Etter denne tiden avhenger rettsvernet av barnets helse, av mors helse og av hennes sosiale situasjon. Menneskeverdet er som følge av abortloven gradert. Funksjonshemmede har mindre rettsvern enn friske. Ja, mange med funksjonshemming mangler helt rettsbeskyttelse så lenge de er i mors liv. Den mest grunnleggende av alle menneskerettigheter; retten til å leve, er etter tolvte svangerskapsuke forbeholdt funksjonsfriske, mens ingen har rettsvern før denne tid. Ut fra norsk lov graderes barnets rett til å leve ut fra egenskaper ved barnet og mors livssituasjon.

Denne loven og denne praksisen er en hån mot han som alltid har stilt seg på livets side og tatt de svakes parti. Gud skapte mennesket i sitt bilde. Vi er skapt som mann og kvinne som likeverdige for Gud. Som mennesker er vi alle forskjellige. Noen er unge, noen er gamle, noen er ennå ikke født. Uansett hvor vi befinner oss mellom unnfangelse og alderdom, så har vi den samme verdi for Gud. Uansett om vi har god helse og er friske, eller vi er syke og pleietrengende eller funksjonshemmede; Gud elsker hvert menneske, ikke på grunn av egenskaper ved oss, men fordi vi som mennesker ble skapt i hans bilde.

I Bibelen finner vi ikke antydning til at de som er flinke og dyktige er mer verd enn andre. Ikke noe sted er menneskeverdet knyttet opp mot hva vi kan yte og

produsere. Bildet på kirken som Jesu legeme, viser at alle er tiltenkt en plass nettopp fordi vi er ulike. Omsorgen for den som er svak er helt sentral; "For om et lem lider, lider alle de andre med". I fellesskapet skal omsorgen vise seg først og fremst for den som er svak.

I dag er ingen svakere enn barnet i mors liv. Ingen er mer utsatt enn disse minste som mangler rettsbeskyttelse. Vi tilhører et folk der mange er berørt av abortinngrepene. Overfor Gud nytter det ikke å gjøre som Pilatus; å vaske hendene. Nei, Gud krever alle til regnskap. Å møte fram på dommens dag med blod på hendene ender med katastrofe. Det er mange som er skyldige, kvinner og menn, mødre og fedre, folkevalgte i storting og regjering, helsepersonell, alle som er skyldige, alle som er likegyldige. Det er en stor sannhet i Eli Wiesels ord: "det motsatte av kjærlighet er ikke hat, men likegyldighet".

Situasjonen er alvorlig. Som kristne kan vi ikke gjøre som Pilatus; å følge strømmen, og deretter vaske våre hender. Vi kan ikke lukke øynene for den uretten som skjer. Det er vår plikt å si fra og hjelpe for å redde liv. Hvis ikke vi som Jesu Kristi disipler skal si sannheten, hvem skal da gjøre det? Det er fristende å lukke øynene, og vi har fått god hjelp til det av media, som lenge tidde om det som skjer på våre sykehus. Vi må ikke, og kan ikke tie om den uretten som blir begått. Da gjør vi galt verre for barna i mors liv, og vi fratar deres foreldre muligheten til et oppgjør med Gud mens det ennå er tid for nåde.

Det har vært fokusert mye i de siste årene på skyldfølelse som problem etter abortinngrep. Det største problemet er imidlertid ikke skyldfølelsen, men selve skylden. Det er ikke mye hjelp i å behandle symptomet, hvis man ikke får gjort noe med sykdommen. Her har vi som kristne et frigjørende budskap å komme med.

Det finnes håp; det finnes én frelse. Vi har fått overgitt det glade budskapet om han som bar all verdens synd og sonet den på Golgata kors, et budskap om tilgivelse for Jesu Kristi skyld. Dette budskapet gjelder oss som har tatt imot det. Dette budskapet er for alle syndere. Det finnes ikke én synder Jesus ikke døde for. Det finnes ikke én synd Jesus ikke sonet. Jesus kan sette fri den som er knust over sin ugjerning. Jesus kan gi et nytt liv! Tenk hvilket budskap vi har å gå med!

Som kristne av i dag har vi fått overgitt et ansvar og en nød fra ham som en gang irettesatte sine disipler og sa: "La de små barn komme til meg, og hindre dem ikke". Han har en brennende omsorg for de minste av de minste, Måtte hans omsorg være vår omsorg. En dag skal han si til sine venner: "Det dere gjorde mot en av disse mine minste brødre, gjorde dere mot meg". Måtte det være oss han sier det til.

I kveld skal vi be for barna i mors liv. Det knytter seg store løfter til bønn. La oss derfor be både for barna og deres mødre og fedre, og for dem som sliter med

skyld etter utført abortinngrep. La oss også be for det livet de får de som blir født og lever opp, og la oss be om at vi må få nye lover som verner barnet i mors liv.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.